

SZOMBAT

Politikai napilap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben házhoz hordva: Vidékre postán szállítva.
Egész évre . . . 36 korona Egész évre 40 korona
Negyedévre . . . 9 korona Negyedévre 10 korona
Egyes szám ára 16 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Nagyórád, Szilágyi Dezső-utca 5. Telefon: 2-63.
A szerkesztőség kéziratok dísz- Előfizetések és hirdetések a
szabadújságra nem vállalkozik. kiadóhivatalhoz intézendők.

Horvátországi magyar véreinkről.*

Ha egy pillantást vetünk hazánk mai ethnografiai térképére, úgy találjuk, hogy a mai Horvát-Szlavonország négy megyéjében Belovár-Körös, Verőce, Pozsega és Szerém-megyékben nagy számmal laknak magyar véreink, sőt Verőce keleti, Szerém nyugati részeiben 15—30, Szerém délkeleti részében pedig 30—45 százalékát teszik az egész népességnek. A hivatalos statisztika (horvát) 1910-ben 106,000-nél több magyart tüntetett ki Horvátország lakosságában, de a valóságban 200,000-re rug azon magyarok száma, kik ma boldogulásukat horvát földön keresik.

A jórészt XIX-ik században odaszármazott magyarok nemzeti védelméért a magyar államvasutak, egyes derék nagybirtokosok már a 90-es években gondoskodtak: 1904-ben pedig megalakult Budapesten Széchenyi Béla gróf kezdeményezésére a Julián egyesület, amelynek célja a Szlavóniában, Horvátországban, Boszniában és Hercegovinában élő magyarok, valamint folyami magyar hajósok nemzeti és kulturális gondozása. Felállított iskoláinak száma az 1912—13-ik tanév elején 59 volt, melyek közül 5 jutott Boszniára, 1 Hercegovinára és 53 Horvátországra. (A Julián egyesület egyik legérdemesebb vezér-férja Kollányi Ferenc prelátnak kanonok.) A nemzetmentés e nagyfontosságú munkájában nagy része volt Margitai Józsefnek, az egyesület derék tanügyi tanácsosának, ki hazafias és kulturális érdemeit most egy szép, tanulságos, nagyhivatású könyvvel gazdagította, amely előadja a mi szegény magyar véreink szomorú sorsát abban az országban, amelyet 1091-ben Sz. László királyunk csatolt Magyarországhoz, s amelynek lakói most már nemcsak a „kapcsolt részek”, de a „társország” jelleggel sincsenek megelégedve, hanem sajnos teljes függetlenségre, délszláv birodalom alakítására törekednek. Egy paptársamat, aki a cirkvenicai templomban misézésre kért engedélyt, az engedély megadása után ezzel a kérdéssel hozta zavarba a plébános: Agnoscis-ne independens regnum Croatiae? (Elismered-e Horvátország függetlenségét?)

Margitai frissen, elevenen, élvezetesen megírt szép könyvében naplószerűen számol be a négy említett megyében tett többszöri utazásairól a Julián-iskolák felállítására ügy-

* Margitai József: A horvát-szlavonországi magyarok sorsa, nemzeti védelme és a magyar-horvát testvériség 44 képpel. Budapest, Eggenberger-féle könyvkereskedés — Rényi Károly. 394 oldal. Ára 15 korona.

ben. Kellő történelmi és ethnografiai tájékoztatás után előadja a fogadtatást, amelyben a magyarság vallásos és kulturális érdekeinek apostolát a horvát hatóságok, papság és nép részesítette; Horvátországban működő derék tanítóink küzdelmeit, szenvedéseit, a vallás és nemzeti művelődés után áhító magyar véreink vívódását, küzdelmeit, keservét és örömet.

Elnyomatásról panaszkodó nemzetiségünk figyelmébe ajánljuk a horvátországi magyarok sorsát, kiknek választójoguk nincsen és évtizedek keserves küzdelme után jutnak hozzá, hogy a templomban és iskolában magyar szót halljanak. Strossmayer szelleme, sajnos még mindig uralkodik a horvát papság között.

E szellem jellemzésére álljon itt a következő adat. A jankovcei magyarok küldöttséget menesztettek a diakovári püspökhöz magyar prédikáció és magyar istentisztelet dolgában. Mikor Strossmayer kijelentette, hogy a magyarok kérését nem teljesíti, a deputáció tagjai azt hangoztatták, hogy az egész falu népe református lesz. „Bánom is én, ha áttértek, felelt a püspök. *Báresak minden magyar reformátussá lenne, legalább valamennyi pokol fenekére jutna!*” (295. lap.)

A horvát papság becsületére legyen mondván, hogy akadtak közöttük elég sokan, akik horvát létükre is gondoskodtak magyar hivatásuk lelkiszükségeiről s olyanok is, akik Margitai higgadt felvilágosításai után a Julián-iskolákkal szemben tanúsított ellenszenvükről letettek s jóakarattal támogatták a magyar tanítók működését. Jórészt annak tulajdonítható ez, hogy a horvátul kitünően beszélő Margitai ritka paedagogiai és taktikai tapintattal, nem lankadó türelemmel fegyverzetel teljesítette küldetését. Lankadatlanul hirdette, hogy a Julián-egyletnek nem célja a magyarosítás, csak a magyar lakosság vallási és kulturális érdekének istápolása, védelme. Lelkesedéssel hangoztatta, hogy a horvát és magyar kölcsönösen rá vannak utalva egymás barátságára, szeretetére, mint-hogy békeességben éltek egymással a Gáj-ok, Starcsevicsék, Strossmayerek áldatlan korszaka előtt századokon át. Idézte nekik a horvát származású Zrinyi szellemét, aki mártírhálált szenvedett öccsét, Pétert állítja a horvátok elé követendő példának:

„Esmérem távolról vitéz Marosnak fiát,
Esmérem, esmérem, mint jártatja lovát,
Ez én vitéz öcsém mind magyar, mind horvát
Igazán szereti, mert látjuk, hazáját.”

A szép könyv utolsó fejezete: „A magyar-horvát testvériség” azt az óhajt keltette életre bennem: vajha horvátul is megjelenék ez az okos, nemes könyv. Nagyban elő-

segítené ez annak a boldogabb időnek felpirkadását, melyben a szerző is rendületlenül bizik s melyet az egy magyar hazáért annyi áldozatkészséggel, annyi hősiességgel ontott magyar és horvát vértől remél. „Jobb napjai is lesznek még, ugymond, a magyar és horvát testvériségnek.”

A szépen kiállított, csinos képekkel illusztrált könyvet a legmelegebben ajánljuk a közönség figyelmébe.

Némethy Gyula dr.

Márkus Bernátné bünpöre

A koronatanu mindent visszavon.

Szóllóssy Gyula tanácsa előtt tegnap Márkus Bernátné állott vádlottként, dr Bolza Alfonz gróf királyi ügyész három rendbeli hamis tanúzásra való rábírási büntetéért kérte felelősségre vonását. A bíróság tagjai voltak Jaczkovits Gyula és Persz Ferenc, jegyző Bolcas Ágoston dr, a védelem ifjabb Zigré Miklós dr kezében.

Az eset számai a Márkus Bernát ellen indított marhaszóási perre vezetnek vissza. Akkor Nagy Bertalan fogházormester utján Márkus leveleket csempészett ki feleségéhez, amelyekben felhívta a felesége figyelmét arra, hogy beszéljen a bünperben szereplő tanúkkal. Mint ismeretes, azóta a törvényszék marasztaló ítéletet hozott úgy Márkus Bernát, mint Nagy Bertalan ügyében s a Kuria is ítélte.

A vád szerint a levelek hatása alatt Márkusné magához hívatta Vásárhelyi Demeter markakereskedőt, tcvábbb Andor Péter és Patkás Péter hajcsárokat 1915 szeptemberében, később Vásárhelyi utján Weisz Jakabné, aki a bünperben tanu lehetett, s azt ígérte Weisznénak, hogy a Weiszné leányát kiházasítja, mert *Eichenstein Berus 1915-óta itt tartózkodó galíciai csodarabbi* neki azt tanácsolta, hogy jótékonykodjék. De csak akkor, ha férje kiszabadul, s akkor meg is hívja a nagy murira. Vallja azonban a Márkus Bernát ellen folyamatban levő hadseregszállítási bünperben azt, hogy Márkus Bernát az istállóknál dolgozó emberekhez így szólt:

— Vigyázzanak a marhákra, gondozzák, mert azok kincstáriak.

Andor Pétert és Patkás Pétert pedig arra a hamis vallomásra akarta rávenni, hogy Márkus nem a kincstári marhákat szóta meg, hanem az itteni mészárosoknak átadott marhákat s a szózás nem is az átadás előtt történt.

Márkus Bernátné tagadja, hogy bárkit is hamis tanúzásra akart rábírní. Elmondja hogy Weisz Jakabné egy izben felment hozzá s a beszélgetés Schwartz Mórnére terelődött

a kinek az ura a Márkus perben vádlott volt. Weiszné elmondta, hogy őt tanunak hívják, de ő nem megy, mert Stern Edus bérkocsis ügyében is megjárta, hamisan vallott, Stern felmentették s ő a végén csak 50 koronát kapott.

Weisz Jakabné, a koronatanu minderre nem emlékszik, Stern Idust, Edét, nem ismeri. Ellenben visszavonja összes terhelő vallomásait, aminek alapján Márkusné letartóztatták s vád alá helyezték.

Elnök: Miért nem tette előbb, hiszen a vádlott két hónapig ült maga miatt.

Tanu: Félttem a rendőrségtől. Vass Károly detektív engem szuggerált, hogy menjek fel Márkusékhoz, s tudjak ki az asszonytól valami terhelőt. Én fel is mentem azzal az ürügygel, hogy megadom neki 50 fillér tartozásomat. Azután felhívták a rendőrségre, ott Vass Károly a Zenta jelenlétében vallott, a kutya kijött a rejtékéből s én félttem, hát ráhagytam mindent. Azután Gerő Ármin főkapitányhoz mentünk, akivel Ehrlich Imre és Vass Károly beszéltek, végre megbiztak, újra menjek fel Márkusnéhoz s fogadjak el mindent, amit ad a vallomásért. Pénzt is.

Jaczkovits Gyula bíró: Maga tehát hamis vallomást tett, macerálták, Márkusné a maga hamis vallomása alapján letartóztatták, miért nem keresett alkalmat, hogy megmondja, első vallomása hamis.

Tanu: Félttem, letartóztatnak, Vass Károly mindig szuggerált, hogyan valljak, körülöttem volt, férjem hadban, 8 gyermekem van, megtettem mindent. Levittek, a pincébe, ott vallattak a Zenta jelenlétében, a detektív szobában. Este 9-ig tartottak ott. Közben ujságot adtak, olvassak, míg a detektívek halpaprikás vacsorára mennek. Zaklattak, idegeim tönkrementek, hát inkább mindent mondtam s aláírtam.

Márkus Bernátné vádlott helyreigazítja a tanu vallomását.

Vass Károly detektív megcáfolja, hogy ő rábirta volna Weisznét hamis vallomásra. Bizalmas uton megtudta, hogy Márkusné a bünper tanuit felhívhatja magához, felkereste Weisznét a Sasban egy rokonánál s a főkapitány előzetes tudtával kivallattam. Weiszné azt mondta, ami a vádban van, Márkusné azt mondta Weisznénak, hogy nem vétek, ha segít az urán. A többi mese.

Fried János dr elmondja, hogy nála rögtön jelentkezett Márkusné, s elmondta, hogy mit beszélt Weiszné neki. Hogy miért tanította ki a rendőrség Weisznét, egyszerű oka az, hogy Dajka Endre dr a Márkus-ügyben beszüntette a nyomozást s Gerő Ármin főkapitány eredményt akart produkálni.

A vád és védőbeszéd után a bíróság Márkus Bernátnét felmentette, úgy a tényállás szerint, mint jogi alapon.

amely lehetővé tette e káros és antikultur fajta nagyszámú letelepedését. Akkor a bejelentőhivatal hiányára tolták az ellenőrzés lehetetlenségét s ma kiderül, hogy hiába a bejelentőhivatal, a galíciai nem respektál se törvényt, se kötelességet, hanem kibúvik az ellenőrzés alól. Vagy úgy, hogy nem jelentkezik, vagy úgy, hogy elmegy, kijelentkezik s visszajön, vagy úgy, hogy fűtyöl az egészre s igazolja magát hamis okiratokkal, mint a minapi bünper mutatja. Ezzel szemben egy erélytelen és tehetetlen rendőrségi politika nem elég.

Most pedig közöljük a névsort, amelyet a rendőrség tőlünk megtagadott s amely a következő nem tiz, hanem százegynéhány galiciáról szól, akik minden hivatalos jelentés dacára Nagyváradon élnek, esznek, isznak, fogyasztanak, árut halmoznak, lakást foglalnak el azoktól, akiknek itt élni tőlük nem lehet és csak meghalni lehet. E névsor hiányos, de már nem volt időnk tovább kutatni a markukbanevető galíciaiak után. Van köztük olyan szörnyű nevű, hogy az se boldog, aki viseli. S amikor utalunk mai törvényszéki tudósításunkra s Eichenstein Berus csodarabbi furcsa szerepére, most már haladéknélküli kitakarítását követeljük a galíciaiaknak. Kitakarítani őket azonnal, hogy május 1-re helyük legyen a hajléktalan nagyváradiaknak!

Bindinger Chaim Lázár rabbijelölt, Sztropkó, Kolozsvári-utca 7, Blank Malin parókaárus Baligród, Bergstein Jónás, cseléd, Belz, Kolozsvári-u. 29, Braunfeld Leib, rabbi, Neuszandec, Liget u. 5, Czimetbaum Izsák, rabbi, Krunica, Zárda-u. 1, Drimmer Pepi, Wisnitz, Sztaroveszky-u. 3, Laid Drimmer, Jakebnál, Drimmer Alter kereskedő, Szacs vay-u. 56, Delfinger Dávidné, Szereth, Templom-tér 4, Drachner Chaim rabbi, Brzeskó, Gilányi-u. 12, Erimmer Jakab, Wisnitz, Sztaroveszky u. 3, Eicheostein Ascher rabbi, Lemberg, Szacs vay-u. 31, Ehrlich Salamon órás, Snyatin, Beöthy Ödön-u. 34, Ehrlich Peritz szobafestő, Radvitz, Liget u. 6, Eichenstein Scheindl és Berus rabbi, Szacs vay-u. 31, Eichenstein Osiás, Liget-u. 8, Eichenstein Simon rabbijelölt, Badki, Kolozsvári-u. 31, Féder Fáni dajka, Kolomea, Fessler Benjamin jogász, Kossow, Lakatos-u. 19, Gottlieb Leib rabbi, Ravanska Beöthy Ödön-u. 31, Grubler Mór Kriel, raktárnok, Bertser, Sz u. 8, Gottfried Eduard üz.-v. Liszonovitz, V. u. 12, Hager Chaini rabbi, Horovitz Albertné, rabbi neje, Hager Izrael rabbi, Hager Gipera, Hager Emánuel, Visnitz, Torna-u. 5., Horovitz Mayer, Horovitz Mechane, Horovitz Jakab, Horovitz Schuda, Horovitz Chaim, Horovitz Debora, Visnitz, Kolozsvári-utca 1, Horovitz Hersch kereskedő Stanislau, Kolozsvári u. 1. Hager Rachel rabbi neje Zalescsik, Baross-u. 5. Hager Mayerné Rochna, Baross-u. 1. Hager Chare Visnitz, Hager Leizer Viznitz, Torna u. 5. Hager Dochner Alter rabbi, Kossow, Várkaps u. 8. Hager Deborah Visnitz, Deák Ferenc u. 14. Hauscher Augustza és József, Páris-u. 22. Herschkovits Chajini Leib kereskedő Visnitz, Baross-u. 1. Horovitz Hirsch rabbi Rimanow, Kolozsvári-u. 1. Hager Sámuel rabbijelölt Visnitz, Deák Ferenc-u. 13. Horovitz Sára Visnitz, Kolozsvári-u. 1. Hager Feibis rabbi, Baross-u. 5. Horovitz Gipera, Kapucinus-utca 5. Hager Baruch rabbi Visnitz, Baross-utca 5. szám. — Herovitz Pinkász rabbi, Kolozsvári-u. 39, Kornbaum Chajm Majer, Tarnopol, Lovas-u. 1, Liebermann Majer rabbijelölt, Beldz, Szacs vay u. 37, Lubjanker Lipót, házaló, Teréz u. 4. Rokeách Mona Racheb és Regina Kolozsvári-u. 29, Silbermann Frida Wisnitz Baross u. 8, Steinfeld Herman Ráve, Kápolna-tér 3, Ham Mórítz borkereskedő, Lemberg, Zöldfa-u. 1, Szrolnits Leib Jakab

A galíciaiak makacsul ideragadtak Nagyváradhoz

Az eltávozottak, akik itt rejtőzködnek.

A napokban egy hivatalos kimutatást közöltek a lapokkal, amely úgy szól, hogy 93 galíciai család tartózkodik Nagyváradon, ezek közül 60 már eltávozott, 23 nak az eltávozása „folyamatban van”, 10-nek a hatóság itt tartózkodási engedélyt adott. Ez a kép igen tetszetős, de van némi hibája: nem fedí a valóságot, mint az alábbiakból kiderül.

A lakáshivatal alkalmazottai Kemény L. Ignác rendőrkapitány utasítására ugyanis megkezdték az adatok revidiálását s felkutatják a nyugtalan galíciaiakat tartózkodási helyeiken. Nehéz munka, mert egyremásra változtatják lakásaikat, majd kijelentkeztek „ismeretlen helyre”, majd „Wienbe”, majd csak bejelentetik lakásadóikkal, hogy „kijelentkezett”. Szép általános kifejezések, ócskák és kopottak, rajtuk van a hatóság rászédékeknek minden ismertető jele és pedig:

Volt galíciai, akit lakáson csíptek. Mutatott egy bejelentő lapot, amely szerint ő „jelentkezett.” A bejelentő hivatalnál utána néztek, de nem találták a derék külföldit. Egyszerűen nem volt valódi a bejelentő lap, hamisította. Azután:

Horovitz Hersch galiciáról azt jelentették, hogy eltoloncolták Kolozsvári-utca 1 alól, ugyanonnan Horovitz Alter galiciát is. *Ma is a Kolozsvári-utca 1. szám alatt van az első, a második, 3 szobát bérel 7 tagu családdal, ő maga nincs itt, de héttagu családja 900 koronás lakást foglal el.*

Justh Barach galiciáról azt jelentették,

hogy eltoloncolták. *Hét tagu családjával itt van Nagyváradon, Nagypiac-tér 11. szám alatt.*

Schächter Chamáról ugyanaz a jelentés ment, *ma is itt van Kolozsvári-utca 43. szám alatt.*

És még sok menekült, akiket most kutatnak fel.

Tudjuk a menekültektől, mire jó ez a huzavona. Van már elég eset, ahol galíciaiak tüntette fel az összeírás a menekültet s mikor ki akarták toloncolni, egyes máramarosmegyei kazár községek bizonyítványt adtak, hogy odavaló illetőségű. Ki tévedt itt, az összeírás, a menekült, vagy a község, nem tudjuk, de sok, nagyon sok van ilyen.

Azt irtuk az előbb, hogy sok menekültet most kutatnak fel, akik hivatalos kimutatás szerint már nincsenek itt s mégis itt vannak. Tudtunkkal a polgármesteri hivatalnál egy rendőrségi kimutatást őriznek, amely szerint 304 külföldi menekült nem jelentkezett a hivatalos felszólítás dacára sem. Ezek közül, levonva az ausztriai németeket, cseheket, lengyeleket, továbbá néhány bolgárt, közel 250 az ittlévő galíciaiaknak a száma. A közlélemzési hivatal ugyancsak közel 250 galíciai számára ad élelmiszer-utalványt, ha nem hiszi a rendőrség, megnezheti.

Husz és egynéhány évvel ezelőtt a törvényhatósági bizottságban tették szóvá a galíciaiak észrevehető és káros beszivárgását s a rendőrség felületes, laza ellenőrzését,

szeszfőző, Wisnitz, Seidenfrau Józsefné, Leonicza, Szacsvey-u. 7, Stein Izsák Snyatin, Torna-u. 4, Szvicuova Rozália Wisnitz, Szacsvey-u. 7, Weiner Ignác házaló, Szent-Anna-u. 27, Weiser Kálmán tanító, Zidacszy, Liegel Zobel Dávid könyvkötő, Wisnitz, Baross-u. 7, Zinetbaum Izsákné Krymica, Liget u. 7.

Megszavazták az indemnitást.

Budapest, április 26. (Saját tudósítónktól.) A Ház ülését háromnegyed 11 órakor nyitotta meg Szász Károly házelnök.

Urmánczy Nándor több katonai visszasságot tett szóvá. A közkatonák 16 fillér zsoldot és 20 fillér hadipótlékot kapnak. De ha megsebesülnek s kórházba kerülnek, csak 6 fillér zsoldot kapnak. A szabadságolásnál a magyar katonákat mellőzik. Számos esetet sorol fel, hogy a szabadságolások igazságtalanságai miatt a magyar katonák tele vannak panasszal. A katonai épületeken most is ott diszlik a német felírás, sok helyen a kétfejű sas. Mindig a Gotterhaltét halljuk. Csupa sérelem éri a magyar katonát. Több pontból álló határozati javaslatot terjeszt be, melyben a magyar hadsereget és a sérelmek orvoslását kéri. Az indemnitást elfogadja.

Náray Lajos az élelmezési kérdésekről beszél. A rendeleteket helyesli, csak a végrehajtásukat kifogásolja. A katonaság a rekvirálásnál zaklatja a lakosságot. Népünk pedig tiszteletet s nem zaklatást érdemel. — A választójog kérdésében a megegyezésnek a hive. A széleskörű, demokratikus választójog hive. A jelenlegi bajok oka az őszinteség hiánya. A házfelosztás veszedelmeinek elkerülésére az egyetlen lehetőség a megegyezés. A választójogot nem tudja általánosnak elképzelni másképp, csak ha a 4 elemi elvégzéséhez kötik a jogosultságot. Az általánosság sérelme nélkül a 4 elemi osztály elvégzésén tulmenni nem lehet. Nem akarja megvárni, míg a nép maga fogja követelni a választójogot. Egymást megértve kell szolgálni a hazát a mai nehéz időkben.

Wekerle Sándor szólal fel s kifejti, hogy a rekviráláshoz a helyi hatóságok sokszor maguk kérték a katonai segítséget. Magához kérette az alispánokat, megbeszélte velük a dolgot s úgy rendelkezett, hogy a rekvirálás joga a helyi hatóságot illesse meg s katonaságot csak akkor alkalmazzanak, ha a hatóság maga kéri. Tudtával egyetlen cseh katona sincs kirendelve a rekviráláshoz. Elismeri, hogy sok sérelem éri a magyar katonákat. A honvédelmi miniszter mindent elkövet a bajok orvoslására. Mint lemondott kormány nem foglal állást az Urmánczy Nándor által tett javaslattal szemben. De nem helyes az önálló magyar hadsereg felállítása tekintetében az intézkedést időhöz kötni. Az előkészítő tárgyalások erre nézve már megindultak és ha lemondott is a kormány, köteletségének tartja mindent elkövetni a cél elérése érdekében, melyre már biztosítékaink is vannak, melyek függetlenek a kormányváltástól.

Ezután az indemnitást megszavazta. Az indemnitás megszavazása után Urmánczy javaslatát tették fel szavazásra. A baloldal felállott az indítvány elfogadása jeléül, a munkapárt ülve maradt, s így Urmánczy javaslatát 140 szavazattal 39 ellenében elvették.

Ezután részleteiben is elfogadták az indemnitást.

A mentelmi bizottság javaslatát tárgyal-

ták ezután s Hámory László mentelmi jogát felfüggesztették ismeretes élelmiszer elrejtése miatti ügyében.

A Kemmel-hegyet elfoglalták a németek.

Berlin, április 26. A miniszterelnökség sajtóosztály távirata. A nagyhódhadiszállás jelenti:

Nyugati harc tér.

Sixt von Armin tábornok hadseregének a Kemmel ellen indított támadása teljes sikerre vezetett. A flandriai síkságra messze betekintő Kemmel magaslat birtokunkban van. Erős tüzérségi tűzhatás után Sieger és von Eberhard tábornokok gyalogsága tegnap reggel rohamra tört előre. A francia hadosztályokat, amelyek angol csapatok keretében a Kemmel védelmével voltak megbízva és a Wyszchate-nél és Dranoeternél csatlakozó angolokat kivetették állásaikból. A st-eloy-i nagy robbantási tölcseréket és magát a helységet elfoglaltuk, a harmezőn fekvő számos betonházat és megerősített majort bevettük. Porosz és bajor csapatok rohammal elfoglalták Kemmel falut és a Kemmel-hegyet. A rossz terep dacára a felzárkózva maradt tüzérség védelme alatt a gyalogság sok helyen egész a Kemmel-patakig nyomult előre. Dranoetert és a Wiougelheuektól északnyugatra fekvő magaslatot elfoglaltuk. Portyázó rajaink az ellenségnek járművektől és hadoszlopoktól igen élénk hátsó vonalaikat nagy sikerrel támadták meg.

A tegnapi nap zsákmánya eddig több mint hatezeröttszáz fogoly, legnagyobb részét franciák. A foglyok közt egy francia és egy angol ezredparancsnokot is jelentettek.

A Sommetól délre Willers Bretonneux, amelybe benyomultunk, az ellenséges ellentámadásokkal szemben nem tudtuk tartani. További erős ellentámadások szorosan a falutól és az ellenségtől elragadott Hangard falutól és erdőtől keletre meghiusultak. Az ezen a harcszakaszon ejtett foglyok száma kétezernégyezerre emelkedett.

Az Avre és az Oise között a tűz időnkénti feléledésén kívül nincs jelentős esemény. A Mosel nyugati partján szász századok rohammal elfoglaltak francia árkokat és benyomultak Regnigwillebe. Feladatuk teljesítése után visszatértek vonalaikba, foglyokat hozva magukkal.

A többi harctéren nincs ujság.

Harcok az Adrián.

Budapest, április 26. A miniszterelnökségi sajtóosztály távirata. (Hivatalos.) Délnyugaton nincs ujság.

A vezérkar főnöke.

Az osztrák válság nincs megoldva.

Budapest, április 26. (Saját tudósítónktól.) Bécsből jelentik: Az osztrák politikai válságot csak ideiglenesen megoldottnak lehet tekinteni. Az erjedés csak folyamatban van, de nem ért véget. Minden pillanatban kitörhet újra a válság. Seidler miniszterelnök rávette a pártok vezetőit, hogy a válság megoldását kitolják, míg a kedélyek lecsillapodnak. Az osztrák képviselőházat május 7 ig elnapolták.

Események a tengeren.

Az április 22—23 ára virradó éjjelen a déli Adrián egy rombolórajunk az otrantói vonal ellen tört előre. Ellenséges könnyű haderőkkel folytatott tüzharcban egy ellenséges romboló súlyosan megsérült. Egységeink veszteségeink nélkül és sértetlenül tértek vissza.

A hajóhadparancsnokság.

Az olaszok feladták az elfoglalt helységeket.

Budapest, április 26. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: A Berliner Tagblatt jelenti, hogy az olaszok feladták a két utolsó helységet, melyeket Dél-Tirolból még a hadüzenet után elfoglaltak. Ez a két utolsó helység Ala határváros és Storo helység, melyeket az olaszok most kiűrtettek az osztrák-magyar offenzívára tekintettel, melyet az olaszok küszöbönállónak tekintenek.

Ypern elfoglalásának hire.

Budapest, április 26. (Saját tudósítónktól.) Bécsből jelentik: Ideérkezett, meg nem erősített hírek szerint a németek Ypernt elfoglalták.

Az angol nagy flotta harcra készül.

Budapest, ápr. 26. (Saját tudósítónktól.) Genfből jelentik: Az angol kikötőket mindentől elzárták. Londoni jelentésekből kivehető, hogy az angol flotta részéről fontos tengeri események várhatók a közeljövőben.

Offenzívánk Olaszország ellen.

Budapest, április 26. (Saját tudósítónktól.) Luganóból jelentik: Olasz lapok szerint az osztrák-magyar offenzíva megkezdése április végére vagy május elejére várható. Az olasz hadsereg teljesen fel van készülve a támadásra.

Meghiusult ellentámadások a Kemmel hegy ellen.

Budapest, április 26. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: A Wolff-ügynökség esti jelentése szerint az ellenségnek a Kemmel hegy ellen és Villers Bretonneux-tól délre indított ellentámadásai az ellenség súlyos veszteségei mellett meghiusultak.

Páris lövetése.

Budapest, április 26. (Saját tudósítónktól.) Genfből jelentik: Párist ma ismét lőtték a németek messzehordó ágyui. Egy gránát becsapott egy ház hatodik emeletébe s egy szolgát súlyosan megsebesített.

* Sztérényi Bécsbe megy. A Magyar Tudósító jelenti, hogy Sztérényi ma este nem utazott Bécsbe, mert utazását a legközelebbi időre elhalasztotta.

Olcsó ruha a tisztviselőknek.

A Népruházati bizottság küldi az anyagot.

A Népruházati Bizottság tudvalevőleg a nagyváradi köztisztviselők egyrésze, mintegy 25 százaléka részesül olcsó ruhában.

Ebben a tárgyban tegnap értekezlet volt a városházán, Ember Géza főispán elnöklete alatt.

Elsősorban megalakították a kiutalványozó bizottságot és pedig Ember Géza elnöklete alatt tagjai a bizottságnak: Németh István kir. tanácsos, Werner Kálmán, Vámosy Mihály, Bíró Márk és Lebovits Rudolf mint szakértő.

Bejelentették, hogy a szabóipartársulat minden tagja vállalkozik s aki utalványt kap, bármely szabóhoz elviheti az anyagot elkészítés végett.

A jelenvolt tisztviselők azonban kevésnek tartják, hogy csak 25 százaléka jut ruhához a tisztviselőknek s többet kérnek.

Meggyőződtek továbbá arról, hogy gyermekek részére is ad ki a Népruházati Bizottság ruhát, miért is kéri, hogy a nagyváradi tisztviselők gyermekei részére is adjanak ruhát. E tárgyban Ember Géza főispán vasárnap felutazik a fővárosba s érintkezésbe lép a Népruházati Bizottsággal.

A kiutalt szövet és más kellékek elhelyezése és kiszolgáltatása kérdésénél Lebovits Rudolf a tisztviselők iránti előzékenységből felajánlotta, hogy az összes anyagokat átveszi, elraktározza és az illetőknek, a szabó által vett és hozzá bemutatott mérték után az összes hozzávalókat kiszolgáltatja.

A bizottság Lebovits Rudolfnak előzékenységeért köszönetet szavazott.

Nyomorék gyermekek otthona.

Az Országos Hadigondozó Hivatal Ember Géza főispánhoz intézett leiratában közli, hogy a Hivatal a Nyomorék Gyermekek Otthonában 30 helyet biztosított szakszerű kezelés mellett keresetképesse nevelendő nyomorék hadiárvaik részére. A hely elnyerése iránt pályázati kérvények adandók be Nagyváradon a város főispánjához f. évi június 1-ig a következő okmányokkal kiegészítve:

1. A hadiárva születési anyakönyvi kivonata.
2. Hadiárva atyjának hősi halálát vagy eltűnését igazoló okmány, vagy a tábori lelkesítő hivatal, katonai parancsnokság, Vörös Kereszt Egylet tudósító irodájának értesítése.
3. Legutolsó iskolai bizonyítvány, feltéve, ha a hadiárva iskolába jár.
4. A kezelő vagy hatósági orvos körleírása a hadiárva elmeállapotáról és jelenlegi hogylétéről, a hadiárva hozzátartozója nyilatkozatot állít ki, hogy a gyermek egészsége érdekében netán szükséges orvosi műtétbe beleegyeznek s a gyermek elhelyezésénél az Országos Hadigondozó Hivatal közbenjárását igénybe veszi.
5. Hadiárvának, illetve eltartására köteles hozzátartozójának, illetve eltartására köteles hozzátartozójának vagyontalanságát és esetleges évi jövedelmét igazoló hatósági bizonyítvány.

Ez a bizonyítvány terjedjen ki arra is, hogy van-e a hadiárvának nevelési járuléka, családi pótléka s ha igen, mennyi, továbbá van-e a hadiárvának egyéb jövedelme, ösztöndíja, vagy állandó jellegű tandíja, vagy

jótekonysági segélye, végül arra is, hogy az eltartásra köteles hozzátartozó vagyonából vagy jövedelméből a hadiárva kivül hány gyermeket tart el. Amennyiben a hadiárva, vagy az eltartásra köteles egyén a hadiárvának a szóbanlevő intézetben való ellátásáért és neveltetéséért megállapított évi 1500 koronának egészben vagy részben való fedezésére képes, ez esetben a tartási díjat, vagyoni erejéhez képest egészben vagy részben fizetni tartozik. Evégből a lakóhely szerint illetékes árvaszék, illetve az árvaszék ügyészének közbenjöttével készült szabályszerű kötelező nyilatkozatot is kell a pályázati kérvényhez is csatolni.

Végül az intézetbe felvett növendéknek 1 öltözet felsőruhát, 1 felsőkabátot, 1 sapkát és egy pár cipőt kell az intézetbe belépéskor magával hoznia.

Ember Géza s. k.
főispán.

Nem kell elfogadni a felmondást.

Nagyváradon a folyó évi május hó 1 re közel 200 családot fenyeget a hajléktalanság veszélye azért, mert a háztulajdonosoktól a lakásfelmondást könnyelműen elfogadták. — Minthogy a lakáshivatal ma sem tudja biztosítani a lakás nélkül álló családok összességét, hogy a f. évi május hó elsejére lakáshoz fogja tudni juttatni őket és a jövő költözési időnyire lakás nélkül maradnak még kevésbé volna képes biztosítani: ennél fogva felhívja a város lakásbérlő lakosságát, hogy a m. kir. miniszterium 4180—1918. M. E. sz. rendeletének védelmét vegyék igénybe és a háztulajdonosoktól lakásfelmondást ne fogadjanak el.

Minthogy azonban tudatában van a lakáshivatal annak, hogy egyes háztulajdonosok és lakók közötti ellenséges viszony számos esetben türehetlenné válik: értesíti a lakáshivatal az érdekelteket, hogy a májusi költözési idő lezajlása után felfogja hívni őket az említett eseteknek a lakáshivatalnál való bejelentésére és azok megszüntetését a lakások kicserélése útján óhajtja eszközölni.

Nagyvárad, 1918 április hó 23.

Dr Dajka Endre,
r. kapitány,
lakáshivatali elnök.

HIREK

* **A királyné nevenapja.** Magyarország királynéjának névünnepét üli ma az ország, Zita királyné névnapját. Az ünnep alkalmából a székesegyházban ünnepi nagymise lesz, melyet Spett Gyula pápai főpap mond teljes segédlettel. Az ünnepi istentiszteleten megjelennek a polgári és katonai hatóságok fejei s a tanintézetek növendékei.

* **A pápa újabb békeakciója.** Berlinből jelentik: A Vossische Zeitung jelenti, hogy a pápa újabb lépésre készül a béke érdekében.

* **A királyné fivére Nagyváradra jön.** Magas vendége lesz a napokban gróf Széchenyi Miklós megyéspüspöknek: Nagyváradra érkezik Félix bourbon-pármai herceg, Zita királyné fivére. Az ifju herceg gróf Széchenyi Miklós vendégül jön Nagyváradra s az eddigiek szerint május 2-án érkezik meg.

* **Burián és Kühlmann Bukarestbe utaztak.** Bécsből jelentik: Kühlmann német külügyi államtitkár ma reggel kíséretével Bécsbe érkezett és Vedel német nagykövetnél szállt meg, hol ma délben dezsöné volt Kühlmann tiszteletére, melyen Burián is részt vett. Burián és Kühlmann Bukarestbe utaztak. A román béketárgyalások 8—10 nap mulva eredményesen fognak végezni.

* **Tiszteletbeli ügyési kinevezés.** Ember Géza főispán dr Fényes Samu ügyvédet tiszteletbeli városi ügyésszé nevezte ki.

* **Az Urak Mária Kongregációja vasárnap, Szent László napján tartja közös szent áldozását és pedig akként, hogy akik tehetik, a hivekkel a székesegyházban jönnek a szentségekhez, azok részére pedig, akik ebben akadályozva vannak, az olasz plébánia-templomban reggel 8 órakor tartandó misén lesz közös szent áldozás.**

* **A holnapi Szent László-ünnepély** ismét kimagasló eseménye lesz Nagyvárad kulturális életének. Reggel 9 órakor a székesegyházban gróf Széchenyi Miklós megyéspüspök szentmisét, dr Karácsonyi János c. püspök pedig szentbeszédet mond. Ez alkalommal a Kath. Kör tagjai testületileg vesznek részt a Szent László király ereklyéjével tartandó körmeneten. Az ünnepélyhez a hivek szintén körmenetben vonulnak ki, mely a Szent László-templomból egynegyed 9 kor. az olasz plébánia-templomból fél 9-kor indul. A szomszéd községek is processzióval jelennek meg az ünnepen. — Délután fél 6 órakor a Kath. Kör Szent-László termében a már közölt programmal nagyszabásu ünnepély lesz; az ünnepély iránt oly nagy érdeklődés mutatkozik, hogy aki ülőhelyet akar biztosítani magának, jól teszi, ha előre megváltja jegyét a Kath. Kör háznagyi hivatalában. Az ünnepélyen a meghívó kívánatra felmutatandó.

* **Uj postafőtisztek.** A m. kir. posta nagyváradi igazgatóságának két kiváló tisztviselőjét: Kőnczey Elemér és Tóth József postafőtiszteket a kereskedelemügyi miniszter postafőtisztekké nevezte ki. Kinevezésüket a hivatalos lap legutóbbi száma közli.

* **Bűnvádi eljárás Lichnovszki herceg ellen.** Berlinből jelentik: Az Urak Háza ma elhatározta, hogy helyt ad a berlini törvényszék főügyésze megkeresésének és Lichnovszki herceg volt londoni német nagykövet bűnvádi üldözését megengedi.

* **Cérna a szabó iparosoknak.** Felhívjuk a jelentkezett mindazon szabó és a szakmához tartozó iparosokat, kik igényüket az ipsrtestület hivatalában már bejelentették, hogy a cérna elosztás f. hó 29 én fog megtörténni a menháznál Szacsvey-utca 8. sz. a. egész napon át. Később jelentkezők az elosztásban nem részesülnek. Az Ipartestület Elnöksége.

* **A lakáshivatali bizottság ülése.** Felkérem a lakáshivatal bizottsági tagjait, hogy f. évi április hó 28-án, vasárnap d. e. 10 órakor a városháza bizottsági termében tartandó ülésen megjelenni sziveskedjenek. Dr Dajka Endre lakáshivatali elnök.

* **Megjöttek a Baba művészek.** A budapesti Modern Baba Színház vendég szereplésére a bájos kis művészek, számszerint 16-an, a mai hajnali vonattal Nagyváradra érkeztek és ma szombat délután 3 órakor a Vigadóban az első előadást megkezdik. A második előadás ma este 7 órakor lesz megtartva, míg holnap, vasárnap ugyancsak délután 3 órakor és este 7 órakor lesz egy-egy előadás az összes kis művészek közreműködésével. Jegyek a mai előadásra ma déli 12 óráig, a holnapi, vasárnapi előadásokra holnap délelőtt 11 óráig még korlátozott számban kapható a Hegedüs Hirlap-irodában.

*** Vecsey Ferenc Nagyváradon.** A művelt világ legnagyobb zenei büszkeségét, Vecsey Ferenc világhírű magyar hegedűművészt, a nagyváradai intelligens közönségnek évek óta több ízben megnyilvánult határozott kívánságára a Hegedüs Hirlapirodának sikerült egyetlen hangversenyre leszerződnetni. A szenzációs hangverseny 1918 május 15-én fog lejátszani. A hangversenyre jegyek előre válthatók a Hegedüs hirlapirodában.

*** Gyűjtés a Zsófia-gyermekszanatóriumra.** A Zsófia gyermekszanatórium Egylet Balatonszabodon nagy, 225 ágyas hadiárva-gyermekszanatóriumot létesített, ahol a nemzet szerencsétlen árváit gyógykezelte. A szanatórium fenntartása érdekében országos gyűjtőakció lett tervbe véve s az elnökség támogatásért a magyar társadalomhoz fordul. A belügyminiszter már külön leiratban felhívta a közigazgatási hatóságokat az akció propagálására, ezért Nagyvárad város társadalmahoz fordulok és kérem mindazokat, akik csekély adománnyal e nemes, hazafias célra áldozni óhajtanak, azt juttassák el a főispáni hivatalba, akik pedig gyűjteni hajlandók, forduljanak gyűjtővekért dr. Debreceky Lajos főispáni titkárhoz. Ember Géza s. k. főispán.

*** Jelentkezzenek a lakásnélküliek.** Nagyvárad város tanácsának a f. évi áprilisi hó 26-án kelt határozata értelmében felhívom a lakáshivatalnál lakásügyben jelentkezőket, hogy a lakáshivatalnál (Városháza II. em. 18. ajtó szám alatt) 48 óra alatt jelentsek be azon okot, mely miatt kényszerítve lesznek jelenlegi lakásaikat a f. évi május 1-én elhagyni, mert akik a bejelentést elmulasztják, azok részére a lakáshivatalnak nem lesz módjában sem lakásokat rekvírálni, sem pedig részükre a költözéshez fuvarát kirendelni. Nagyvárad, 1918. április 26. Dr. Dajka Endre rendőrkapitány, lakáshivatali elnök.

*** A hatósági munkaközvetítő választmányi ülése.** A Nagyváradai Hatósági Munkaközvetítő választmánya a Városháza bizottsági termében április hó 29. d. u. 4 órakor ülést tart. Tárgyak: 1. A főnök jelentése a hatósági munkaközvetítő működésének eddigi munkásságáról. 2. A főnök javaslata aziránt, hogy a munkaközvetítőnek működését előmozdítani hivatott különböző segítő szervekkel való kapcsolat lehetőleg sürgősen biztosítottassék.

*** Aszalt szilvát árul a város.** Tudatom a város közönségével, hogy a Szent László-téren levő hatósági fűszerüzletben a sójegy felmutatása ellenében 1918 április hó 25-től kezdődőleg családonként egy fél kg. szilva vásárolható. A szilva kilogrammonkénti maximális ára 4:70 kor. Nagyvárad, 1918 április hó 23 án. Lukács Ödön polgármesterhelyettes.

*** Talált pénztárca.** Egy talált pénztárcát hoztak be szerkesztőségünkbe némi pénztartalommal s egy fémből készült olvasóval. Tulajdonosa átveheti szerkesztőségünkben.

*** A Leszámitoló és Jelzálogbank r. t.** tisztelettel értesíti üzletfeleit, hogy a VII. hadikölcsön 6 százalékos és 5 és fél százalékos kötvényeit a pénztári elismervény ellenében a hivatalos órák alatt kiszolgáltatja.

*** Selyem a divat!** Gyönyörű, kosztüm és ruháselymek, finom gyapjuszövetek, blousok, tavaszi felöltők, kalapok, ernyők, ridikülők és piperecikkek legolcsóbban Czillér Imre nagyáruházában.

*** Tyukszemirtó három nap alatt elmulaszt** tyukszemét, bőrkeményedést és szemölcsöket. Ára 2 kor. Kapható Farkas István „Apolló” drogériájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7—B.

*** A Nagyváradai Hitelbank r. t.** tisztelettel értesíti t. üzletfeleit, hogy a VII. hadikölcsön 6 százalékos és 5 és fél százalékos kötvényeit a pénztári elismervény ellenében a hivatalos órák alatt kiadja.

*** Értesítés.** Aranyi Albert cipőkereskedő ezúton értesíti a t. közönséget, hogy cipőáruházát május 1-től a Bémer-tér 4. sz. alá, Neumann M. mellé helyezi át.

VARRÓLÁNYOK és TANULÓLÁNYOK
jó fizetéssel felvétetnek
KESZTENBAUM JULISKA
fűzőszalonjában Rákóczi-ut

*** Fényképészeti lemezek, papírok, vegyszerek, előhívók stb. kapható** Farkas István „Apolló” drogériájában, Rákóczi-ut 7—B.

*** Tavaszi szeplők, májfoltok, bőrvörösség, kiütés, mitesszerek ellen biztos az IPO-krem.** Ára 3 kor. és szappan Vióra átmosó ára 6 korona. Kapható Farkas István „Apolló” drogériájában, Rákóczi-ut 7—B.

Butorozott szobák kiadók Zöldfa-épület emeletén. Értekezhetni a szobakezelőnőnél.

*** Egy ör felvétetik Fekete Sas részvénytársaságnál.**

*** Ruhafesték valódi két oroszán H védjegyű minden színben kapható.** Ára 70 fillér. Viszonteladók árendgeményben részesülnek. Farkas István „Apolló” drogériája, Rákóczi-ut 7—B.

*** Eladó 80—100000 drb. II. osztályu téglá** kedvezményes áron a Bányasor végén levő Guttman-féle téglagyárban. Értekezhetni a Nagyváradai Kereskedelmi és Forgalmi bankban, Rimánóczy-utca 6. szám alatt.

*** Az Egyesült Bank és Takarékpénztár r. t.** ezúton értesíti t. ügyfeleit, hogy a VII. hadikölcsön 6⁰/₀-os és 5¹/₂⁰/₀-os kötvényeit a pénztári elismervény ellenében a hivatalos órák alatt kiadja.

*** Poloskairtó Noksín biztos, kipróbált, megbízható poloskák irtására.** Ára 2:40 K, nagy üveg 5 kor. Kapható Farkas István „Apolló” drogériájában, Rákóczi-ut 7—B.

*** Ne dobja ki pénzét új ruhákért,** mert a kitűnően bevált ruhafestékekkel régi ruhadarabjait olcsó pénzért házilag átfestheti. Egy levél ára 50 fillér. Németh Pál Aranykereszt gyógyszertárában, városháza mellett.

*** Pemete- és hársfamézcukorka elhárítja a köhögést és rekedtséget, hurutot, kiváló hangtisztító, oldó hatása.** Egy csomag ára 1 korona. Kapható Németh Pál Aranykereszt gyógyszertárában, a városháza mellett.

*** A Biharmegyei Takarékpénztár** értesíti t. ügyfeleit, hogy a VII. hadikölcsön 6⁰/₀-os és 5¹/₂⁰/₀-os végleges címleteit az elismervények beszoállítására ellenében az intézet pénztáránál a hivatalos órák alatt átvehetők.

Haltenberger Vilmos
kelfestő és vegytisztító gyárának
második számú felvételi üzlete,
Szent László-tér, Dell'ortó cég mellett.
Vállal minden szakmájába tartozó munkát, elsörendü kivitelben, mérsékelt áron.

*** Kiadó üzlethelyiség.** A Zöldfa épületben a volt kávéházi helyiség (körülbelül 300 négyzetméter terület kiadó. Értekezhetni a „Fekete Sas és Zöldfa r. t.” irodájában, Sas-passage 22. sz. lépcső, I. emelet. Telefon 14:00.

Színház.

Heti műsor:

Szombat délután: Sztambul rózsája.
Szombat este: A kaméliás hölgy.
Vasárnap délután: Ocskay brigadéros.
Vasárnap este: Kóristalány.

Hétfő: Három a tánc. Operette. Irták: Hilff László és Gara Akos, zenéjét szerzette Krámer Ödön. A méltóságos vigjáték I felvonásban. Irta: Kálmán Andor. Intervju. Párjelenet. Irta: Horkay Elemér.
Kedden: Ugyanaz.

Szercpváltozás. Ma délután — mint arról már hírt adtunk — a legnépszerűbb operettek egyike kerül színre: a Sztambul rózsája. Közbejött akadályok miatt a háborús operette ez alkalommal a második szereposztásban kerül színre és pedig Gondzsagül szerepében Kovács Margittal, Achmedet pedig Békefi Lajos énekl. Midili szerepében Vigh Mancsi lép fel.

A Kaméliás hölgy. Dumas Sándor kitűnő drámája, Gauthier Margit megkapóan romantikus históriája legközelebb a repris szereposztásában, szombaton este kerül színre.

A kóristalány. Komjáthy Károly és Faragó Jenő pompás operettje, a Kóristalány legközelebb vasárnap este kerül színre.

Ocskay brigadéros. Vasárnap délután Herczeg Ferenc pompás történelmi színműve, az Ocskay brigadéros tölti be a műsort.

Kik játszó a helyi szerzők darabjait? Mint azt a színházi pénztár körül tapasztalható élénk érdeklődésből ítélve, a közönség már tudja, a jövő hét két első napját helyi szerzők töltik be. A műsort Kálmán Andor „A méltóságos” című jelenete nyitja meg, amelyben a Méltóságost Iváncsi Jenő, a Méltóságos kisasszonyt Polgár Mariska, Pistát Tóth Elek játssza.

Ezután következik Horkay Elemér „Intervju” című jelenete, amelyben a bárót Bihar Ákos, az újságíró Váradi Lajos, az inast Szabadkai Miklós játssza.

Végül jön a „Három a tánc” operette I felvonásban. Irták: Bódogh (Hilff) László és Gara Akos. Zenéjét szerzette Krámer Ödön. Hangszerelte Scharf Károly. A melódikus zenéjű, ötletes meséjű operettnek Vigh Mancsi, Kálmán Mancsi, V. Kovács Nusi, Bihar Sándor, Tompa Béla, Szabó Gyula, Stoll Béla a szereplői.

Kedden ugyanez a színházi est műsora azzal a változtatással, hogy elsőként Horkay Elemér „Intervju”-ja kerül színre.

A Taifun nagy sikere. Az Apolló tegnap mutatta be páratlan szenzációját a Taifunt. A zsufolt ház premierpublikuma óriási tetszéssel fogadta Lengyel Menyhért diadalmas drámáját. A klasszikus filmnek rendkívüli sikere volt s megtörtént, ami a moziban valóban nem mindennapos, hogy egyes szereplőket nyíltszintappsal fogadtak.

A francia anyák reprise az Urániában. A közönség széles rétegeiből jutott kifejezésre az a kívánság, hogy a világhíres entente filmet, a Francia anyákat melynek nagyváradai premierje oly példátlan sikert aratott, az Uránia is hozza színre. Az Uránia igazgatósága készséggel állott ezúttal is publikuma rendelkezésére annál is inkább, mert bemutatója alkalmával a csodálatos film előadási jogát csupán egyetlen műsorra sikerült biztosítani. A rendkívül érdekes francia filmet, melynek szinte történelmi értéket és jelentőséget ad, hogy főszerepét Sarah Bernhard a halhatatlan tragika, minden idők legnagyobb színésznője játssza, Két estére szerezte meg az Uránia és mai elsőrangú új műsorán mutatja be. A műsor minden száma meglepő újdonság, méltó a legnagyobb érdeklődésrv.

Főszerkesztő: Dr. KRÜGER ALADÁR. Felelős szerkesztő: Dr. PAPP KÁROLY.

Kiadótulajdonos: Szent László-nyomda r. t.

Nyilttér.

Árjegyzék:

Porcellán mosás, üveg	8
Majolika gyümölcs állvány	8
Majolika talca fogóval	8
Majolika cukortartó díszes	8
Majolika gyümölcs készlet	8
Vizes készlet csiszolt üveglől	8
Boros	8
Likör	8
Sürcskészlet színes aranyozással	8
Boroskészlet színes	8
Vizeskészlet színes	8
Likörkészlet színes	8
Befőtteskészlet kristály fehérr	8
Cyán üveg készlet kristály üveglől	8
Majolika fali óratartó színes	5
Majolika vizeskanecs színes	5
Kenyér kesz színes üveggel	5
China ezüst cukortartó	5
China ezüst gyümölcs állvány	5
Majolika virágváza színes	5
Majolika virágfazék	5
Majolika dísz figura	5
Porcellán főzőlábos	5
Porcellán főzőfazék	5
Teáskészlet színes aranyozással	40
Kávékészlet színes aranyozással	40
Feketés készlet színes aranyozással	80
Ebédőkészlet felszerelve sz. aranyozással	120
Hidegfelvágottas készlet sz. aranyozással	25
Mondókészlet színes fin. díszítéssel	80
Fali tükör színes aranyozott kerettel	25
Asztali lámpa teljesen felszerelve	25
Függő	25
Teás pohár China ezüst foglalatban	2
Teás csésze szin. finom aranyozással	5
Kávé	5
Köpcses	5
Főzőlábos hárta tűzálló fellet	5

Nippek, Figurák, Szent Antal szobrok, Mária szobrok, Szentelt vizek, Konyhaberendezési cikkek, Képek, Ablaküvegezés.

Eladás nagyban és kicsinyben!!

KOMLÓS TESTVÉREK

üveg, porcellán, lámpa, táblaüveg és díszműáru nagykereskedés.

Nagyvárad, Zöldfa-u. 13. sz.

Telefonszám 372.

VIGADÓ
mozgó-
színház

MA

A sevillei bolond
dráma 4 felvonásban.

Az előadások vasárnap d. u. 3 óra-
kor, hétköznap 5 órakor kezdődnek

URÁNIA
mozgó-
színház

MA

Szenzációs új műsor.

Az előadások vasárnap d. u. 3 óra-
kor, hétköznap 5 órakor kezdődnek

APOLLÓ
mozgó-
színház

MA

TAIFUN

Lengyel Menyhért drámája 4 felv.

Az előadások vasárnap d. u. 3 óra-
kor, hétköznap 5 órakor kezdődnek

TÖRLESZTÉSES KÖLCSÖNÖKET

legelőnyösebb feltételek mellett nyújt földbirtokra és nagyváradai házakra az

Egyesült Bank és Takarékpénztár r.-t.
Nagyvárad.

IZSÁK LIDIA

Elsőrendű
fűzőszalon

NAGYVÁRAD,
Nagy Sándor-u. 1.

Parkszálloda épületében

Interurbán telefon:
11-53 szám.

A Szigligeti-színház mű-
vésznőinek egyedüli fűző
szállítója. — Tisztításo-
kat és átalakításokat
elvállalunk. Fűzők mór-
tek után a legrövidebb
idő alatt elkészítetnek.

Eladó ingatlanok:

Bémer-téren „Emke” 3 emeletes palota,
Rulikovszky-ut 18 sz. 1 emeletes bérház,
Nyomda-u. 4. sz. Vidor-féle ház nagy
parkkal.

Felvilágosítást nyújt a
Magyar Bank r.-t.

Polgári Takarékpénztár
Részvénytársaság

Nagyvárad, Kossuth Lajos-utca 6.

Előnyös összeköttéseink folytán abban
a kellemes helyzetben vagyunk, hogy
annuitásos és kamatozó
jelzálogkölcsonöket

ugy földekre mint városi bérházakra
15-65 évi időtartamra a legelőnyö-
sebb kamattétel mellett

minden árfolyam levo-
nás nélkül

kézpénzben folyósítunk.

Polgári Takarékpénztár
Részvénytársaság
Nagy-Várad.

VAS
és rézágak,

afrik és lószőrmatracok,
amerikai és sodrony-
ágybetétek: öszsze-
hajtós ágyak eredeti
gyári áron kaphatók

Tátray Sándor

r.-t.-nál Körös-utca 11.

Telefon-szám: 558.

Nincs RAFFIA de a

LEGJOBB SVÉD
SZÓLÓKÖTŐ-FONAL

kilónkint 15-20 koronáért Helfy
zsák és zsinagáruüzletben Nagy-
váradon, Kossuth-u. kapható.

Felső kereskedelmi és polgári iskolai

magánvizsgákra előkészít
felelősséggel a Donát-féle

ker. magántanfolyam.

Minden hónapban kez-
dődik új ker. tanfolyam
hölgyek részére

gyors- és gépírásra, ker. számtanra,
könyvvitelre.

Beöthy Ödön-u. 30.

Telefon 1000.

Beraktározás.

Áruk, butorok, termények stb. hosz-
szabb vagy rövidebb időre való be-
raktározására megfelelő helyiségek,
ezeken kívül boros- és szárazpincék,
istállók, kocsiszínek is állanak ren-
delkezésre. A beraktározott árukat
tűz- és betörés ellen biztosítjuk.
Közelebbi felvilágosítással szolgál a

Fekete Sas és Zöldfa R.-T.
beraktározási osztálya.

Iroda Sas-passage 22. sz. lépcső.

TELEFONSZÁM: 14-00.

Betűszedő tanulóknak fiú és

berakó tanulóknak leány

fizetéssel felvétetik

a Szent László-nyomda
részv.-társaságnál.

Bubla és Társa

Cégtulajdonos: Bubla József
Sztaroveszky-utca 1.

Minden kapható fűszer és csemege
kereskedésben. Szalámi, sajt, sza-
lonna, kitűnő málnaszörp, Törlei-
pezsgő, valódi kitűnő ó-borok.

Saját termésű borok!

Szappanok. Naponta friss izletes
házikenyer. Felvágott fa házhoz
szállítva. Élelmicikkek. Naponta
friss vaj, remek lipthói turó.

TELEFONSZÁM: 11-49.